

ISKRA

LETO V
ST. 24
23. JUN.
1966

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Razgovor s predsednikom sindikalnega odbora ZP

Novemu predsedniku sindikalnega odbora združenega podjetja je naš sodelavec postavil nekaj vprašanj o organizaciji, delu in problemih sindikalne organizacije v združenem podjetju, na katera je tov. Franc Hutter dal naslednje odgovore:

Prehod iz enotnega podjetja na obliko združenega podjetja je prav gotovo terjal določene spremembe tudi v organizaciji sindikata na ravni združenega podjetja. Kako se je organizacija sindikata prilagodila novi organizacijski obliki združenega podjetja?

»Res je, da je ta sprememba v organizaciji podjetja zahtevala določene spremembe tudi v delu sindikalne organizacije. Toda v glavnem je oblika sindikalnega odbora združenega podjetja ostala enaka prejšnji in sicer tvorijo sindikalni odbor podjetja predsedniki sindikalnih odborov tovarn in enot s tem, da temu odboru načeljujejo predsednik in dva podpredsednika.

Sindikalne organizacije v tovarnah in enotah združenega podjetja so sicer povsem samostojne, sindikalni odbor podjetja v obliki, kakršni je zdaj, pomeni le začasno rešitev, kajti tudi druga večja integrirana podjetja še niso povsem dognala organizacijo sindikata in kaže, da bo smernice za formiranje sindikalnih organizacij v integriranih podjetjih prinesel šele predstojeci kongres zveze sindiktov. Ob večji, pravzaprav popolni samostojnosti sindikalnih organizacij tovarn in enot, je sindikalni odbor združenega podjetja ostala vloga povezovanja in koordinacije dela sindikalnih organizacij v tovarnah in enotah zlasti pri reševanju pomembnih gospodarskih vprašanj. Nadalje naj bi sindikalni odbor združenega podjetja usmerjal politiko reševanja vseh važnejših akcij združenega podjetja, zlasti pa nenehno razvijal in krepil delo organov samoupravljanja ter se dosledno boril za uveljavljanje njihovih sklepov. Še posebno na tem področju bo sindikalni odbor našel dovolj možnosti za svoje aktivno delo.

Dokaz za takšno usmerjenost sedanjega sindikalnega odbora združenega podjetja je viden prav te dni, pri iskanju novih članov raznih komisij pri DS in UO združenega podjetja, kjer je sindikalni odbor pokazal precejšnjo dejavnost zato, da bi

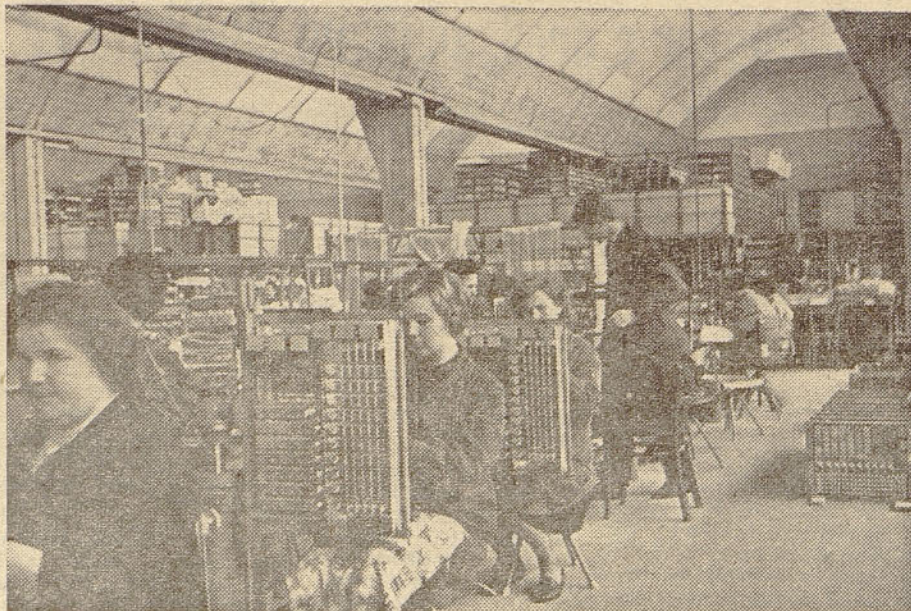
v komisije izvolili strokovno zares ustrezne člane kolektiva, ki so se po predhodnih razgovorih zavestno odločili v teh komisijah delati z vso svojo strokovnostjo, kar je dejansko zagotovilo, da bodo te komisije delale dobro in s tem omogočale samoupravnim organom združenega podjetja, da bodo vso problematiko lahko reševali hitro in učinkovito.

Po vsem tem je torej jasno, da so vsi sklepi sindikalnega odbora združenega podjetja izključno posvetovalnega in priporočilnega značaja in kot taki za sindikalne organizacije tovarn in enot torej niso obvezni.

Kakšen je program sindikalnega odbora združenega podjetja za tekoče obdobje?

»V zvezi z gospodarsko reformo moramo predvsem izpopolniti sistem nagrajevanja po delovnih enotah, saj so ti rezultati vezani na doseženi dohodek tovarn, kar pa hkrati daje možnost za zviševanje osebnih dohodkov delavcev. Ob zvišanju osebnih dohodkov lahko pričakujemo boljšo storilnost dela in s tem tudi boljše gospodarjenje, kajti kljub delnemu povišanju OD v letošnjem letu, so osebni dohodki naših delavcev še vedno pod povprečjem.

(Dalje na 2. strani)

Z linije elementov v obratu avtomatskih telefonskih naprav v Kranju

Resna prizadevanja samoupravnih organov v tovarni elektronskih naprav za izboljšanje gospodarskega položaja

V razgovoru s sodelavcem našega uredništva sta sedanja predsednika delavskega sveta in upravnega odbora v tovarni elektronskih naprav v Ljubljani, tov. inž. Adolf Taurer in Alojz Čergan dala izčrpne odgovore na številna vprašanja. Iz le-teh povzemamo najpomembnejše misli o tem, kako se v tej naši tovarni samoupravni organi z vso resnostjo prizadevajo čim prej prebroditi vse tiste težave, zaradi katerih gospodarski položaj doslej ni bil takšen, kakršnega bi si delovni kolektiv želel.

Na vprašanje, kako sta sestavljena delavski svet in upravni odbor tovarne in kakšen program dela sta sprejela ta dva samoupravna organa, sta predsednika DS in UO povedala naslednje podrobnosti: Ob volitvah v aprilu je bila na novo izvoljena polovica članov DS medtem ko je upravni odbor v celoti nov. Oba samoupravna organa se sestajata po potrebi in sta doslej imela — DS tri zasedanja in UO štiri seje, na katerih so razpravljali o

najbolj bistvenih vprašanjih v tovarni. Samoupravna organa imata nekatere svoje komisije, katerih naloga je vsa važnejša vprašanja obdelati in pripraviti, preden samoupravna organa o njih razpravljata in ustrežno sklepata. Tako je na primer delavski svet tovarne že na svojem prvem zasedanju sprejel svoj delovni program, po katerem bosta razzen reševanja tekočih zadev UO mesečno, DS pa trimesečno, zasledovala proizvodne

rezultate tovarne, UO pa bo z resnimi prizadevanji reševal še naslednje:

1. temeljito bo proučil proizvodni program tovarne za drugo polletje 1966 in pogoje za pozitivno gospodarjenje; pri čemer bo redno pregledoval tudi poslovanje vseh služb, od katerih je odvisen ekonomski rezultat tovarne;

2. podrobno bo analiziral vse možnosti za izpeljavo učinkovitega sanacijskega načrta tovarne, ki naj pripomore do boljšega gospodarjenja in ustvarjanja normalnih pogojev poslovanja;

3. ker se je doslej pogostokrat pokazalo, da so šli v proizvodnjo s serijo novih izdelkov premalo pripravljeni in je to pozneje povzročalo določene proizvodne težave, bo odslej UO tovarne pri ustreznih službah zagotovil pravočasno in natančnejšo obdelavo proizvodnega programa za prihodnje leto, pri čemer bo skušal doseči to, da bodo pri vseh novih izdelkih, ki so predvideni, že letos izdelali vse poskusne serije, da bi tako redna proizvodnja v l. 1967 lahko potekala brez težav in posebnih problemov;

4. pospešeno bosta samoupravna organa delala po svojih komisijah na pripravi statuta tovarne, pravilnika o delovnih razmerjih in HTV, prav tako pa tudi na dopolnitvi pravilnika o stimulaturnem nagrajevanju v pripravi dela, planskem oddelku in drugih oddelkih, od katerih je predvsem odvisno, kako uspešno bo tekla tekoča proizvodnja.

V nadaljevanju razgovora sta predsednika DS in UO spregovorila o nekaterih te-

(Dalje na 6. strani)

S preteklega zasedanja upravnega odbora združenega podjetja bomo v naslednji številki »ISKRE« objavili izvlečke o nekaterih aktualnih razpravah. Na sliki: prva seja novega UO ZP

Razgovor s predsednikom sindikata ZP

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nadaljnja naša naloga bo poglobiti sodelovanje med kolektivi tovarn in enot, v zvezi z novim statutom združenega podjetja (ki je v tisku) so bo sindikalni odbor združenega podjetja moral dosledno boriti za to, da bodo povsod uveljavljena določila statuta, kar je tudi jamstvo za uspešnejše delovanje kolektivov organizacij ZP.

Doseči bomo morali prav prek našega časopisa čim boljše informiranost delovnih kolektivov o dogajanjih in važnejših vprašanjih združenega podjetja. Pri tem imam pripombo, da so se doslej sindikalni funkcionarji po tovarnah in enotah vse premalo posluževali časopisa za svoje objave, poročila o delu in problemih sindikalnih organizacij, čeprav so za to imeli vse možnosti. Kaže torej, da časopisa nismo še »vzeli za svojega« in ga nismo uporabili dovolj za razpravljanje o problemih in za iskanje rešitev. Medtem ko je za naš časopis ponekod zares veliko zanimanje in ga ljudje radi bere, pa se ponekod pojavlja zanj le malo zanimanja, namesto, da bi v njem videli zrcalo našega dela, naših problemov in njihovega reševanja. Tudi to se dogaja, da ga kje celo niti ne razdeljujejo članom kolektiva, kar je dokaz malomarnosti in nezainteresiranosti. Prav bi bilo, da bi se prav sindikalne organizacije bolj zavzele za to, da bi časopis sproti dobival vsak član kolektiva, do česar je po statutu upravičen, prav tako pa bi s svojimi prispevki in prispevki iz tovarn pomagali do tega, da bi bil časopis še bolj pester in vsebinsko bogat, kar bi nedvomno zanimanje zanj povečalo. Smešno pa bi bilo govoriti, da za časopis ni nikakršnega zanimanja, in da ga zato v nekaterih tovarnah naročijo le prav majhno količino, da bi s tem prihranili nekaj sredstev. Na splošno naš gospodarski položaj ni rožnat, vendar pa iskanje sredstev pri zmanjševanju naročila časopisov tudi ni zdravilo zanj, zlasti, ker imamo še dovolj velike skrite rezerve marsikje drugje, pa jih ne izkoristimo!

Kakšno je stališče sindikalnega odbora ZP do reševanja pomembnih vprašanj združenega podjetja, konkretno na primer do izpolnjevanja sanacijskega programa?

»Predvsem priporočamo vsem tovarnam, da si izdelajo takšne sanacijske načrte, da jih bodo z doslednim izvajanjem lahko v celoti izpolnile in bo temu sledilo dejansko izboljšanje gospodarskega položaja tako posamezne tovarne, kot tudi združenega podjetja. Marsikje so bili sanacijski programi doslej takšni, da niso dopuščali realnih možnosti za njihovo izpolnitev in kot do-

kaz za to mojo trditev navajam prav porast zalog materiala na razredu 3, do česar pač ne bi smelo priti, kajti v teh zalogah so vezana dokajšnja obratna sredstva, ki nam predstavljajo tako težak problem in nam povzročajo preveliko nelikvidnost.

Menim, da bo moral sindikalni odbor združenega podjetja po vseh svojih močeh pomagati, da bomo dosegli čim boljše gospodarske rezultate v letu 1966 in v naslednjih letih.

Ali so po vašem mnenju sindikalne organizacije v tovarnah in enotah storile dovolj, da bi bile v letošnji sezoni čim bolj izkoriščene vse počitniške zmogljivosti v okviru naše Počitniške skupnosti in bi letovalo res čim več naših delavcev?

»Bom odkrit in zato moram priznati, da sindikalne organizacije niso storile veliko, kar izpričuje tolikšna nezasedenost razpoložljivih počitniških kapacitet. Zaradi tega so tudi težave pri formiranju cen za te storitve in tak odnos sili Počitniško skupnost ponovno v izgubo. Da pa so naše sindikalne organizacije premalo storile za to, da bi letovalo čim več delavcev, naj podkrepim tudi z dejstvom, da so sindikalne organizacije razpolagale z določenimi, sicer ne kdove kako velikimi sredstvi, s katerimi bi mimo počitniškega regresa, ki ga je prejel vsak član kolektiva, še dodatno pomagali finančno slobše stoječim s sindikalnimi sredstvi, da bi si kljub temu lahko

privoščili nekaj dni letovanja, kar bi koristilo njihovega zdravju in delovnim zmogljivosti.

Seveda vse pri tem še ni zamujeno, saj se sezona letovanja šele začneja in sindikalne organizacije delno svojo neaktivnost v tem pogledu lahko v neki meri še popravijo, prav tako pa so za nekatere termine tudi še možne naknadne prijave Počitniški skupnosti, ki bo rada ustregla željam delavcev.

S kakšnimi sredstvi razpolaga za svojo dejavnost sindikalni odbor združenega podjetja?

»V predračunu smo sicer predvidevali nekako milijon in pol sredstev, potrebnih za našo dejavnost, vendar pa teh sredstev trenutno še ni in tudi ne vemo, ali jih bomo dobili skupno po predračunu, ali po potrebi ob posamezni akciji. Vsekakor pa bi jih potrebovali, če hočemo tudi s te strani zagotoviti čim večjo aktivnost sindikalnega odbora združenega podjetja.

Kaj menite — obstajajo v danem položaju možnosti za organizacijo letnih in zimskih športnih iger Iskre?

»Na to vprašanje še ne morem dati konkretnega odgovora. O tem bomo v neposredni prihodnosti razpravljali in vsekakor skušali najti možnosti za izvedbo teh, že tradicionalnih manifestacij naših športnikov, seveda v okviru možnosti in razpoložljivih finančnih sredstev.

—C—

O poslovnih rezultatih v Horjulu

Imel sem priložnost prisostvovati 4. redni seji upravnega odbora tovarne elektronskih elementov v Horjulu, ko je le-ta razpravljala med drugim o poslovnih rezultatih tovarne v prvih štirih mesecih letošnjega leta. Menim, da so to točko dnevnega reda člani UO zares podrobno obdelali in predvsem ugotovili, da je bilo to obdobje uspešno, čeprav ne manjka težav in finančni rezultati morda niso tako idealni kot proizvodnji. Z manjšim številom zaposlenih se je precej povečal fizični obseg proizvodnje, uspelo jim je povišati osebne dohodke (lani 43.320, letos 74.000 starih din), težave pa predstavlja za tovarno to, da PSO še ni poravnal okrog 700 milijonov starih dinarjev za lansko in letošnjo proizvodnjo kar povzroča resno nevarnost blokacije žiro računa in povečane ovire za nadaljnje uspešno poslovanje v letu 1966. Sicer pa naj poslovanje »Elektronike« v Horjulu pojasni naslednji sestavek:

Pred nami je poslovno poročilo tovarne elektronskih instrumentov v Horjulu za prve štiri mesece letošnjega leta. Delovni kolektiv te tovarne je v obdobju januar—april dosegel proizvodno realizacijo v višini 5.863.300 novih dinarjev, kar predstavlja 39,88 % letnega plana, ali porast proizvodnje v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 29 %.

To je lep porast proizvodnje, toda upoštevati je treba pri tem, da so v tem obdobju, zlasti pa v prvih treh mesecih predvsem finalizirali nedovršeno proizvodnjo iz preteklega leta. Najboljši rezultat je bil dosežen v marcu, ko so mesečni plan presegli za 28,4 %, najslabši pa v aprilu, ko so ga izpolnili le 83,1 %.

Pri sprejemno—oddajnih aparaturnah je bil proizvodni plan v omenjenem obdobju presežen za 10 %, pri elementih za elektronsko tehniko izpolnjen s 87,9 %, pri regulacijskih transformatorjih z 99,5 %, pri elektronskih merilnih instrumentih presežen za 6,1 %, najboljši uspeh pa je bil v tem času dosežen pri rezervnih delih in uslugah, katerih predvideno obveznost so presegli kar za 75 %. Tako je bila planirana proizvodnja po sortimentu prav tako zadovoljivo izpolnjena.

Tudi na področju poslovnih stroškov je tovarna v Horjulu v prvih štirih mesecih 1966 zabeležila zadovoljive rezultate, saj obračuni kažejo da so se dejanski stroški v absolutnem znesku znižali in so celo nižji od planiranih. To je vsekakor ugoden pojav in odraz pozitivnih težej delovnega kolektiva, ki si prizadeva z manjšimi stroški ustvariti čim več. Kakor dejanski stroški, se je pa znižal tudi % režije. V letošnje leto je tovarna stopila z dokaj velikimi zalogami na razredih 3 in 5. Surovin in materiala je na primer ob začetku leta imela za 324 milijonov starih dinarjev, zalog nedovršene proizvodnje pa celo za 400 milijonov starih dinarjev. Napori za sanacijo tega stanja v tovarni niso bili zaman in v prvih štirih mesecih so zaloge

na razredu 3 padle na 287 milijonov, zaloge na razredu 5 pa na 260 milijonov starih dinarjev. To je privedlo do izboljšanja faktorja obračunja, pri razredu 5 celo precej več kot je predvideval plan, pri razredu 3 pa še nekoliko slabše od planskih predvidevanj, vendar pa je jasno, da bodo ob doslednem izvajanju sanacijskega programa v tovarni tudi v naslednjih mesecih tudi v tem pogledu dosegli ugodnejši uspeh.

Na splošno smo s takšnimi poslovnimi rezultati tovarne elektronskih merilnih instrumentov v Horjulu lahko povsem zadovoljni, zlasti še, če upoštevamo to, da so bili rezultati v prvih štirih mesecih doseženi ob za 60 oseb zmanjšanim številu zaposlenih, kar jasno kaže na boljšo izrabo delovnega časa in povečano storilnost.

Na področju izvoza je tovarna letos izvozila že za 82,1 % več kot lani vse leto, to pa je dejansko že 57,7 % letošnjega planiranega izvoza, medtem ko pa je v prvih štirih mesecih bilo uvoženega le 11 % planiranega reprodukcijskega materiala. —C—

SESTANEK VSEH ORGANIZATORJEV ISKRE V AVTOMATIKI

Drugi letošnji sestanek vseh organizatorjev Združenega podjetja Iskre bo 23. junija 1966. Prvi je bil v »Elektromehaniki« 22. 2. 1966, sedanj, drugi — pa bo v tovarni za elektroniko in avtomatiko Ljubljana-Pržan. Na prvem sestanku so namreč sklenili, da bi bili ti sestanki vsakokrat v drugi organizaciji, tako je to pot na vrsti »Avtomatika«.

Zadeve, o katerih se bo razpravljalo, so kaj pereče za celotno podjetje: govorili bodo o šifriranju materiala (dipl. inž. Marjan Lavrenčič) in o sedanjih pogojih uvajanja mehanografije v obdelavo podatkov (Janez Murovec). Ogleдали si bodo tudi tovarno ter se pomenili o organizacijskih problemih te tovarne. Na ta sestanek je povabljen tudi direktor tovarne tov. Julij Novljan.

RAZPIS

TOVARNA POLPREVODNIKOV TRBOVLJE

razpisuje prosta delovna mesta za:

— VODJO KONSTRUKCIJE

VS z najmanj 5-letno prkaso na ustreznem delovnem mestu ali

SS z najmanj 10-letno ustrežno prakso.

Nastop službe takoj, OD po dogovoru.

— SIFRANTA GOTOVIH IZDELKOV

SS izobrazba

— PRODAJNEGA REFERENTA

SS izobrazba ali trgovska šola s prakso

— KV ELEKTRICARJA

— KV KLJUČAVNICARJA

— 2 NK DELAVCA

V vseh primerih je nastop službe takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do 25. junija 1966.

sprejem v uk 3 vajence in sicer:

— za izučitev v elektro stroki enega vajenca

— za izučitev strojnega ključavničarja enega vajenca

— za izučitev kovinostrugarja enega vajenca

Pogoji: dokončana popolna osemletka.

Prijave sprejema kadrovska služba tovarne do 30. junija 1966.

Sindikalna članska izkaznica

V moji sindikalni članski izkaznici piše, da sem član sindikata od 15. IX. 1948., kdo da sem, kje in kdaj sem rojen, podpis, žig ter številka izkaznice in nič drugega. Izkaznica ima več strani, vendar so neosteviljene, ima prostor, kjer je treba vpisati podatke o plačani članarini, in proti koncu izkaznice je še prostor za vpis o izplačani pomoči. Vse te strani so v moji izkaznici prazne, in po vsej verjetnosti tudi v vaših izkaznicah tu ni podatkov. Prav zanima me, zakaj sploh imamo izkaznice, ko nihče vanje ničesar ne vpisuje, čeprav redno plačujemo članarino. Včasih smo dobivali vsaj znamke, katere smo bolj ali manj vestno lepili, sedaj pa še tega ni več. Kot

da vse drugo ni več nič važno, le da plačaš članarino! Mislim, da bi bilo primereno v našem časopisu napisati, kako je zdaj s temi našimi članskimi izkaznicami in čemu služijo. Prav bi bilo, da bi posamezne sindikalne podružnice tudi preko našega »glasila« podajale obračune svojega letnega in polletnega dela in poslovanja. Sploh bi se moralo delo sindikata odražati tudi preko pisanja v našem časopisu, in ne samo kratke zabeleške in posamezni intervjuji ob letni konferenci podružnic, in še to ne vseh v združenem podjetju Iskra.

Sploh je informiranje delovnega kolektiva v Iskri polno, seben problem.

I. S.

Iz Nove Gorice Višja proizvodnja - toda kako?

To je vprašanje, ki si ga postavljajo člani kolektiva v Novi Gorici in mislim, da se je vredno tega vprašanja dotakniti. Če se ozremo na pretekla leta in pregledamo planne proizvodnje ter njihove izvršitve bomo ugotovili, da so izvršitve precej zaostajale, če pa analiziramo še vzroke za neizpolnjevanje planov, bomo prišli do zaključka, da je bil poleg pomanjkanja materiala, slabega planiranja itd eden od glavnih vzrokov tudi **pomanjkanje strojnih kapacitet**.

Ta problem se je vlekel skozi vsa leta — začel se je izboljševati v drugi polovici 1965. leta in se čedalje izboljšuje. Dokaz za to je realizacija visoko postavljene plana v prvih petih mesecih kljub težki situaciji z repromaterialom. Problem kapacitet smo v prejšnjem letu obravnavali skorajda na vsakem sestanku, letos pa je to potisnjeno v ozadje in je tema vsakdanje razprave zelo težka situacija z repromateriali. Ta problem se obravnava na raznih forumih, vsakodnevno se išče načine, kako zagotoviti redno delo proizvodnji, kar pa mnogokrat ne uspe. Člani kolektiva si želijo dela oziroma zaslužka in upravičeno zahtevajo material, da bi nemoteno delali. Stroji in tekoči trakovi pa stojijo neizkoriščeni, izgubljajo se dragocene kapacitete, čas gre mimo nas in ko bo konec leta bomo spet žalostno ugotavljali neuspehe.

Res je, da te stvari že vsi vemo, vendar se je s tem težko sprijazniti, ker je zadeva zelo resna in zaskrbljujoča. Za našo tovarno je zelo velik problem pomanjkanje bakrenih žic. V okviru ISKRE je naša tovarna med največjimi potrošniki teh, s po-

vpredno mesečno potrebo cca 18 ton. Za planirano proizvodnjo od 1. 6. do konca t. l. potrebujemo cca 150 ton lak žic debelejših dimenzij. Za omenjeno razdobje imamo doma zagotovljeno cca 15 ton, vso razliko, to je 135 ton, bi morali uvoziti. Vprašamo se, kje dobiti za to dodatnih 300 tisoč dolarjev, ker jih nimamo dovolj za plačevanje že prej predvidenih uvoženih materialov.

Obstaja možnost nakupa razpoložljivih dolarjev v okviru podjetja po 2000 din za en dolar. V tem primeru bi plačali 1 kg uvožene žice po 4.700 din namesto po 2.000 din za 1 kg domače. Tako bi pri uvozu 135 ton žice tovarna izgubila 135.000 kg x 2.700 din, to je 364.500.000 din. S tako potezo bi si zapravili zavestno še tista mala sredstva, ki so predvidena za odplačilo anuitet in bi bil rezultat poslovanja v tem letu porazen. Zadevno nastaja vprašanje: za kakšno varianto naj se odločimo in kaj naj napravimo, da zagotovimo nemoten potek proizvodnje in pozitivno poslovanje naše tovarne.

Drugi pereči problem so devizna sredstva, ki so pa zelo pičila in so nakazana z zamudo. Kvota sredstev za mesec maj pa še ni bila nakazana kljub temu, da smo že v sredini junija. Da smo kljub temu do sedaj zadovoljivo izvršili plan je stvar v tem, da nismo tega izvršili v prejšnjem letu in da smo imeli predhodne zaloge nekaterih uvoženih materialov. Poleg tega smo bili primorani marsikateri uvoženi material nadomestiti z domačim, čeprav na račun slabše kvalitete in večjih proizvodnih stroškov; tudi zastojev ni bilo malo. Sedaj, ko so zaloge pošle in

z ozirom na to, da plačila ne prihajajo tako kot bi morala, nas zelo skrbi, kaj bo naša proizvodnja delala v naslednjih mesecih.

Tretji problem je neresnost in neupoštevanje dobavnih rokov s strani nekaterih naših glavnih dobaviteljev in kooperantov. Ugotavljamo, da proizvajalci črne metalurgije nočejo sklepati pogodb v katere bi vnesli kakršnekoli klavzule, ki bi jih vezale na dobavne roke. Tako prihaja do tega, da sedaj prejemamo materiale, ki bi jih morali prejeti že v prvih mesecih letošnjega leta. Pri proizvajalcih barvne metalurgije pogodb sploh nimamo in nam le-ti dobavljajo na osnovi večletnega skupnega sodelovanja in dobrih odnosov. S kooperanti imamo sklenjene pogodbe, vendar imamo kljub temu zelo velike težave, ker le teh ne upoštevajo. S takšnim ravnanjem so nam letos povzročili že veliko zastojev in s tem onemogočili izvrševanje pogodbenih obveznosti nasproti našim kupcem. Ni čuda, če se kolektiv sprašuje: kakšno garancijo imamo, da bomo v redu in pravočasno zalagali proizvodnjo z materialom in deli, če pa obstajajo takšni odnosi.

Leander PRINČIČ

Dopisujte v »Iskro!«

Naslov uredništva:
Kranj, Savska loka 4
Tel. 22-221, int. 639

Proizvodnja

PRIMERJAVA PROIZVODNJE V PRVIH PETIH MESECIH (1965—1966)

Tovarna	Leto 1965 Izpolnitev Leto 1965 000 N din	Leto 1966 Izpolnitev Leto 1966 000 N din	%
Elektromehanika	56.890	74.751	131,4
Elementi	26.721	26.477	99,1
Avtomatika	21.668	31.430	145,0
Aparati	14.559	21.443	147,3
RA-sprejemniki	9.806	16.782	171,1
Avtoizdelki	28.070	37.775	134,6
Elektromotorji	7.416	8.459	114,1
Naprave	3.521	9.044	256,9
Elektronika	5.725	6.978	121,9
Kondenzatorji	8.193	10.149	123,9
Instrumenti	6.262	5.946	94,9
Polprevodniki	5.780	7.007	121,2
Usmerniki	4.429	4.889	110,4
Mikron	1.332	2.357	177,0
SKUPAJ PODJETJE	200.372	263.487	131,5

Estetsko industrijsko oblikovanje - pot v prostor mednarodne veljave

(Iz poročila komisije DS za industrijsko oblikovanje)

Komisija je imela v svoji mandatni dobi 5 sej, na katerih je obravnavala vprašanja, ki so v zvezi s čl. 3 statuta podjetja, namreč, da podjetje pri proizvodih, zgradbah, lokalih, opremljenosti, publikacijah in reklamah, na sejmih in povsod, kjer nastopa element zunanje estetike, uporablja svoj poseben, značilen stil.

Industrijsko oblikovanje pod raven mednarodnih cen nam lahko mnogo pomaga k temu, da bi vstopili kot enakovreden član v prostor mednarodne menjave, ne le s količinami in zmogljivostmi, marveč tudi z materialno kulturo naših proizvodov. Le-ta nam bo končno pomagala tudi k temu, da cene naših proizvodov ne bodo padale

loti, in poizkušamo vso nalo go zajeti v en sam pojem kot so intenzifikacija proizvodnje, povečanje produktivnosti, boljše izkoriščanje zmogljivosti, vključitev v mednarodno delitev dela, višji proizvodni in poslovni standard in podobno. V pojem višjega proizvodnega in poslovnega standarda industrije in trgovine sodi poleg znanstvenih priprave in organizacije dela, poleg vzdrževanja kvalitete ravnih proizvodov, poleg visoke delovne discipline in poslovne točnosti ter drugega in podobnega, prav gotovo tudi industrijsko oblikovanje.

Naša družba nam nalaga dolžnost nuditi potrošnikom kultivirane in estetsko dogane potrošne predmete po eni strani, po drugi pa zavisi poslovni uspeh podjetja od prodaje izdelkov na tržišču, ki je odvisna od:

- estetskega izgleda
- funkcionalnosti
- kvalitete in
- cene proizvoda.

Znano je, da je obdobje konjunktne prodaje industrijskih izdelkov na domačem tržišču minilo in da je uspešen izvoz in trajen plasma na svetovnem trgu odvisen predvsem od zgoraj navedenih faktorjev.

Izraz »oblikovanje« ne zajema v celoti področja in dejavnosti, ki jo pod »design« danes pojmujejo v svetu Design ni več samo lepšanje izdelkov, iskanje novih barv in okrasov ter prilagajanje novim modnim linijam. To ni samo kompozicija linij, li-

kov in oblik. Design danes je mentalni produkt in sinteza faktorjev:

- inženirske konstrukcije
- grafične kreacije in
- oblikovanje.

Design običajno ne nastane v ločeni glavi, ampak je rezultat teamskega dela, pri čemer prevzame vlogo dirigenta stilist — designer.

Da se doseže optimalna solucija, je treba zadovoljiti:

- proizvajaleca
- kupca
- esteta (oblikovalca)

ob upoštevanju zunanjih faktorjev in pogojev.

Dober design daje delo, ki uvaža:

- estetiko
- modo in zahteve tržišča
- funkcionalnost
- ergonomiko (human engineering) in
- stvarnost (realnost).

Totalni design je višja stopnja industrijskega obliko-

»Le 230 izvodov časopisa . . .«

Že pred časom smo v uredništvu časopisa prejeli dopis iz tovarne za elektroniko in avtomatiko v Pržanu, v katerem nam sporočajo, da naj jim odslej pošiljamo samo 200 izvodov »Iskra« za tovarno na Pržanu ter po 15 izvodov za obrata v Mokronogu in Višnji gori. Ta dopis nas je presenetil, še tembolj pa pripis, da je namreč za časopis »Iskra« v tej tovarni zelo malo zanimanja.

Pozanimali smo se pri sekretarju tovarne v Pržanu, tov. Antonu Beravs, v čem so vzroki za takšno odločitev glede časopisa. Dal nam je naslednje pojasnilo:

»Za zmanjšanje naročila izvodov časopisa »Iskra« smo se ogrevali že dlje, ker je bilo po številnih delavnicah in oddelkih v tovarni videti, da med delavci ni posebnega zanimanja za časopis. Na nekaterih sestankih (na primer osnovne delavnice) je glede na to, da so se iz tedna v teden kopičile precejšnje količine izvodov »Iskre« neuporabljene (pogosto tudi ne razdeljene članom kolektiva zaradi malomarnosti poenoterk) bilo slišati pripombe upravljalcev, da je škoda naročati tolikšno število časopisov, če jih člani kolektiva ne preberejo.

Ker je bilo takih pripomb vedno več, smo se o tem pričeli po vseh naših enotah in malone povsod dobili odgovor, da je povsem dovolj, če v tovarno dobimo manjšo količino časopisov in jih razdelimo po delavnicah in oddelkih tako, da bo vsak teden na razpolago tistim delavcem, ki se zanje zanimajo. Tako menimo, da bodo o dogajanju v združenem podjetju še vedno seznanjeni vsi tisti člani našega delov. kolektiva, ki so časopis doslej prejeli za zanimanjem in ga prebirali, medtem ko za tiste, ki zanj niso kazali zanimanja, zmanjšano naročilo tako ne predstavlja nika-

kršnega problema. S tem pa smo le zmanjšali izdatek, ker je dejansko nesmiselno naročati časopisov toliko, da jih večja množina ostaja na oknih in delovnih mizah, ne da bi se jih kdo dotaknil.

Vodilo nas je pri tej odločitvi pač to, da je v težkih pogojih gospodarjenja vsak prihranjen dinar dobrodošel, posebno še, če omejitev števila izvodov časopisa hkrati ni vzrok, da bi bilo število zaposlenih, ki so v našem glasilu redno iskali svojo informiranost zaradi tega kaj omejeno, saj bodo ti še vedno imeli dostop do časopisa.

Niti najmanj pa s to svojo odločitvijo nismo hoteli povzročiti problematike o tem, ali naj bi naš časopis še nadalje izhajal ali ne, ker je povsem prav in nujno, da ga imamo, saj vsepovsod ugotavljamo, da je naš delovni človek še premalo informiran o problemih in dogajanjih znotraj organizacij ali združenega podjetja.

In ker je za to odločitev prišla pobuda s strani delavcev v nekaterih naših delavnicah in oddelkih, je povsem prav, da smo tako ukrepali. Če pa se bo s časom pokazalo, da nam sedanje število časopisov ne zadošča, jih bomo pač znova naročili večjo količino.

Končno še to, da tisti, ki so doslej naše glasilo redno prebirali, nimajo nikakršnih pripomb glede njegove vsebine ali tehnične ureditve, čeprav so morda menili, da bi bilo prav, če bi v njem več pisali tudi o naši tovarni in njeni problematiki.

Sodimo torej, da smo s tem vprašanje za nas umestno uredili, nikakor pa s tem nečemo sprožiti problema nadaljnega obstoja časopisa, za katerega smo se pred časom odločili in vemo, da nam je za informiranje dejansko potreben. Menimo pa, da je prav, da je časopis dosegljiv vsakomur, ki se zanj zanima.

Redno delo, brez pomanjkanja repromateriala in temu primerni oebni dohodki — so želje kolektiva v Železnikih. Na sliki: iz montažnega oddelka

O tehnologiji v »Avtomatiki«

Na vprašanja UREDNISTVA o tehnologiji v tovarni za elektroniko in avtomatiko Ljubljana — Pržan, nam je šef tehničnega sektorja dipl. inž. ALEKSANDER SFILIGOJ — poslal naslednje poročilo:

»V zadnjih letih smo v naši tovarni prilično izboljšali celoten proces proizvodnje in smatram, da se s tovrstnimi tovarnami v Jugoslaviji lahko primerjamo v tem, da smo mogoče na nekem področju pred, a drugje zopet za nami. V primerjavi z industrijami izven naših meja, predvsem kar se tiče zahodnih držav, pa smatram, da prilično zaostajamo. Razlike v vložnih investicijah in proizvodnji so velike, razumljivo nižja raven procesa proizvodnje pri nas.

Na žalost sem glede uvažanja tehnološke specializacije iz razno raznih vzrokov precej skeptičen. Zato tudi ne pričakujem večjega vpliva izboljšanja. Ovir je precej in

so poleg objektivnih tudi subjektivne. Kot prvo smatram, da je to vprašanje tržišča, ki je premajhno, da bi se lahko določena proizvodnja primerljivo pripravila po vseh vidikih sodobnejšega proizvodnega procesa. Pri tem nastaja vprašanje razumevanja in možnosti vseh faktorjev, da bi bila pravočasno na razpolago sredstva za ostvaritev sodobne tehnologije. Dalje je vprašanje možnosti dobivanja zahtevane opreme, vsaj, kar se tiče domačega tržišča. Poleg tega je nujna stopnja doraslosti ter dobri strokovni kadri.

Na vprašanje, če je v naši proizvodnji ekonomičneje sproti uvajati konstrukcijske spremembe pri izdelkih ali

skupinsko po izteku celotne serije — je odgovor jasn: prisiljeni smo sproti uvajati spremembe, ki pa večkrat niso spremembe, temveč napake; večkrat pa spremembo zahtevajo drugi materiali. Težko je povedati s katerimikoli podatki, kakšne so posledice pogostih sprememb v proizvodnji, vendar lahko trdimo, da so posledice velike; od zastojev, uvažanja, nekurantnih zalog, intervencij itd.

Kot že rečeno, izvirajo spremembe zaradi različnega materiala, po drugi strani pa konstrukcijske spremembe, ki vplivajo na nabavo materiala. To je nekak začaran krog. Na tem področju, posebno v prvem primeru ni moč pričakovati boljših rezultatov dokler se ne bo dvignil splošni industrijski nivo v naši državi.

vanja in pomeni uvažanje hišnega stila na vseh področjih, kjer nastopa element zunanje estetike. Lep primer nam dajejo znane firme Olivetti, Braun, Siemens in zlasti IBM, ki velja danes za podjetje, ki je na tem področju doseglo največ.

STANJE V SVETU

Na prehodu obrtniške v industrijsko proizvodnjo so izdelki olepšani z dekorom največkrat dvomljive estetske vrednosti. Preko psevdoo-aerodinamičnih, -glamour, -vamp in -atomskih linij je s pomočjo znanstvenokonceptiranih trikov na tržišču ustvarjena atmosfera in psihoza, ki kupca pripravi, da sprejme in osvoji novolansirano linijo.

Izdelek, ki bi zaradi svojih tehničnih kvalitet lahko vzdržal še dolgo dobo, ostane čez leto brez vrednosti zaradi MODE. Ne ozirati se na mo-

do pomeni v čedalje večji meri ne prodajati svojih izdelkov.

Pri obravnavanju industrijskega oblikovanja ne smemo prezreti dejstva, da v naši družbeni ureditvi usmerja profesionalna etika osnovno pozornost k človeku, medtem ko v kapitalističnem sistemu k proizvodu, da pa so metode za doseg različnih ciljev skoraj enake.

ZDA — Najvišjo fazo organiziranega industrijskega oblikovanja z najmočnejšo tradicijo imajo Američani. Sredstva, izdana za oblikovanje v ZDA, so zares velika, če upoštevamo podatek, da so bili stroški za preko 50 % naročil za oblikovanje posameznih izdelkov od 100.000 \$ do 5.000.000 \$, pri 3,5 % izdelkih pa je bilo za oblikovanje porabljen še celo preko 5 milij. \$ za posamezen izdelek. (Podatki iz revije: Industrial design New York).

VELIKA BRITANIJA — Council of Industrial Design, London, je bil ustanovljen pred leti na pobudo vladne koalicije z namenom, da poživijo britanski eksport, ki je prišel močno pešati, predvsem zaradi izrazito konservativnih oblik britanskih industrijskih izdelkov. Tako imenovano »Plumpuding« obliko je v nekaj letih zamenjala sodobna estetska funkcionalna linija ob nezmanjšani tradicionalni britanski kvaliteti.

SSSR — Sovjetska zveza, ki do sedaj ni polagala nobene važnosti na izgled industrijskih izdelkov, je leta 1963 postavila 30 vodilnih oblikovalcev iz Anglije z nalogo, da organizirajo več centrov za industrijsko oblikovanje širom Rusije. Danes obstaja institut za industrijsko estetiko v Moskvi s preko 200 oblikovalci, sovjetska industrija pa je pripravljena takoj angažirati in dobro plačati nadaljnjih 2000 designerjev. Prvi rezultati oblikovanja so že vidni: nove karoserije avtomobilov, fotoaparati in drugi potrošni predmeti so absolutno na ravni zahodne proizvodnje. Ker je to linija vlade, lahko pričakujemo izrazit vzpon sovjetske industrije na tem področju in ustrezno povečano konkurenco na svetovnem tržišču.

JAPONSKA — S svojim naglim industrijskim vzponom je Japonska že večkrat dokazala, kako resno ogroža sorodne industrije na zahodu, in to prav z dovršeno obliko svojih izdelkov, kjer se nevsiljivo občuti pristojnost stare kulture. Ta z razcvetom moderne civilizacije ni porušen, marveč oplaja oblikovalce, ne da bi za vsako ceno hoteli ustvarjati nacionalen stil, primešan s kakršnimikoli folklornimi elementi.

SVEDSKA — FINSKA — Višjo fazo oblikovanja predstavlja uspeh neke proizvodnje, ki obliki navdahnje obeležje svoje sredine: Svedska, Finska, Danska so izrazit primer specifičnega izraza, evolucije na bazi tradicije ročne proizvodnje. Pohištvo in uporabni predmeti skandinavskih proizvajalcev so pridobili trdno afirmacijo na svetovnem tržišču z ekskluzivno obliko, izza katere običajno stojijo imena eminentnih umetnikov.

STANJE PRI NAS — ISKRA je v jugoslovanskem merilu na področju industrijskega oblikovanja zanesljivo prva. To ni uspeh samo njenih oblikovalcev, ampak v veliki meri zaslug vodstva podjetja, ki je tej dejavnosti posvetilo izredno pozornost in ji v začetku dalo vso možnost podpore. Pri znanja za dosežene rezultate, ki so jih izrekli zvezni, republiški in strokovni forumi,

Naš razgovor

Vprašuje UREDNIŠTVO — odgovarja šef OTK v tovarni usmerniških naprav Novo mesto dipl. inž. **MARJAN RECELJ**

● **Kakšna je sedanja raven procesa proizvodnje glede na sorodna podjetja v Jugoslaviji in inozemstvu?**

Raven procesa proizvodnje v naši tovarni je verjetno podobna ravni procesov proizvodnje v jugoslovanskih, kakor tudi inozemskih proizvodnih organizacijah, kjer je proizvodnja podobna naši, tako po asortimanu, kakor tudi po količinah. Seveda pa pri večjih proizvodnih organizacijah, predvsem v inozemstvu pride močnejše do izraza uporaba standardnih, tipiziranih podsestavov in elementov, kot pa je to primer v naši tovarni, kakor tudi v združenem podjetju.

Za našo tovarno velja, da je ena od značilnosti, ki pogosto raven procesa proizvodnje ta, da izdeluje po svojih karakteristikah veliko število različnih izvedb usmerniških naprav; po drugi strani pa se te izvedbe izdelujejo le posamezno ali pa maloserijsko. Tretja značilnost pa je, da v pretežni meri nabavljamo elemente in podsestave pri kooperantih v ZP ali izven njega. Zaradi vsega navedenega je tako sam naš proizvodni proces tehnološko razmeroma preprost, ker je poleg raznolikosti in maloserijske proizvodnje njegova glavna značilnost montaža nekaterih lastnih, predvsem pa od kooperantov dobavljenih elementov in podsestavov.

● **Kakšen vpliv na izboljšanje procesa proizvodnje bo imelo uvajanje tehnološke specializacije po skupinah ali posameznih izdelkih?**

Ker naš proizvodni program zajema po namenu razmeroma široko izbiro izdel-

kov, o tehnološki specializaciji po skupinah ali posameznih izdelkih ne moremo govoriti toliko časa, dokler se serije izdatno ne povečajo, česar pa potrebe domačega tržišča zaenkrat ne dopuščajo. Izvoz je omejen zaradi boljših proizvodnih možnosti tujih proizvajalcev (dostopni so jim ustreznejši materiali in sodobnejši elementi) predvsem le na tiste izdelke, ki sodijo k opremi ostalih naših tovarn (npr. telefonija, kinoprojektorji). Tako ostaja naša proizvodnja pod obležjem maloserijske proizvodnje in posameznih naročil.

● **Kakšne (katere) so ovire pri uvajanju in uporabi sodobne tehnologije v našo proizvodnjo?**

Poleg že navedenega ovira uvajanje in uporabo sodobnejše tehnologije predvsem že pomanjkanje in zakasnela izbava posameznih predpisanih materialov in elementov.

● **Ali je v naši proizvodnji ekonomičneje sproti uvajati posamezno konstrukcijske spremembe pri izdelkih ali skupinsko po izteku celotne serije?**

Kakor je bilo rečeno že v odgovoru v predhodni točki, nas pomanjkanje določenih materialov in elementov sili, da po potrebi v teku proizvodnje uporabimo zamenljiv material ali element, sicer pa je smotrnejše pred nabavo materiala za novo serijo preveriti na katere proizvodne faze bo vplivala nabava novega materiala.

● **Kako vpliva pogostost teh sprememb na proizvodnjo?**

Razumljivo je, da pogoste spremembe zelo neugodno

vplivajo na poslovanje nabavne službe (storniranje že sklenjenih pogodb z dobavitelji, razmeroma dolgotrajen rok za izdobjo novih materialov), kakor tudi na tehnološko pripravo proizvodnje (nova orodja, planiranje proizvodnih postopkov, normiranje, itd.), kakor tudi na samo proizvodnjo in kontrolo izdelkov. V določeni meri pa seže vpliv sprememb, v kolikor se izvedejo v izdatni meri, tudi po PSO in kupcev (nove karakteristike in tudi cene).

● **Kako vplivajo pogoste (sprotne) spremembe na stroške?**

Spremembe na izdelkih, ki nastopajo med proizvodnjo, bi bilo ločiti v take, ki nastopajo zaradi pomanjkanja po tehnični dokumentaciji predpisanih materialov, kakor tudi na take spremembe, ki so potrebne zaradi nedognane tehnične dokumentacije. Razumljivo je, da v obeh primerih, kolikor ni izvedena kaka tehnična izboljšava ali racionalizacija, povzroči sprememba lahko samo podražitev izdelka.

Povsod tam, kjer obstaja pogodbeni odnos za izdelavo tehnične dokumentacije, to je tam, kjer razvoj ni pripojen tovarnam, pa bi moral biti razvojni oddelek tudi materialno obremenjen za neustrezno, pomanjkljivo izdelano tehnično dokumentacijo vse do prevzetja te dokumentacije za redno proizvodnjo. V sorazmerju s škodo, ki nastaja zaradi tega v proizvodnji, se le-ta premalo učinkovito izvaja.

● **Kakšna je pri vas soodvisnost (korelacija) teh sprememb z nabavo materiala?**

Večina sprememb, ki se izvedejo v krajšem času, kot je potreben nabavni službi za normalno nabavo, je pogosto za nabavno službo zelo neugodno (Nadaljevanje na 6. strani)

Sindikalni odbor ZP o samoupravljanju

Sindikalni odbor ZP Iskra na svoji redni seji 16. 6. na široko obravnaval samoupravljanje s stališča, kako samoupravljanje dejansko prenesti na čimširši krog delavcev.

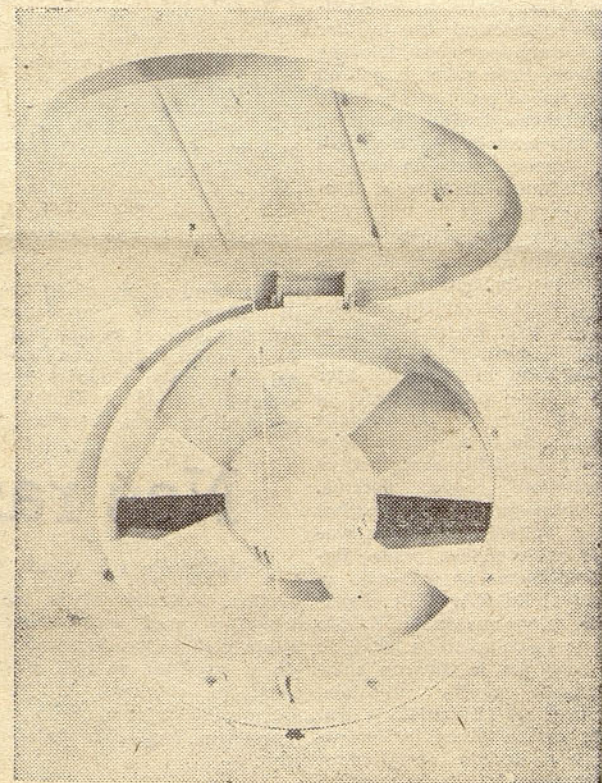
Na dnevnem redu so bili predlogi komisij UO in DS združenega podjetja. Po vsestranski obravnavi je bilo soglasno sklenjeno, da se tako pri UO in DS formira le tiste komisije, katere imajo možnost učinkovitega delovanja po novem statutu.

Namen komisij pri samoupravnih organih je, da s svojega (strokovnega) področja dela (posamezna komisija ima svoj poslovnik) obravnavajo material, katerega pripravijo strokovne službe za samoupravne organe, zavzamejo svoja stališča in nato le-ta posred. samoupravnim organom. Izbor članov v posamezne komisije, je potekal na najširši osnovi, hkrati pa strogo po strokovnosti posameznih komisij. Glede

na statut so določili, katere stalne komisije bodo pri UO in DS, nato pa predvideli katere organizacije naj predlagajo člane v komisije. Izvršni odbori so pregledali, kdo iz njihove organizacije ima kvalifikacije za določeno komisijo, po razgovoru s predvidenimi tovariši pa so šele določili kandidate za posamezne komisije z njihovim prejšnjim pristankom. Pri izbiri kandidatov so predvsem upoštevali njihovo strokovnost in pripravljenost delovati aktivno na področju samoupravljanja.

Nekateri vprašujejo, zakaj komisije pri samoupravnih organih? Odgovor na to vprašanje ni težak za tistega, ki le malo pozna delokrog samoupravnih organov (posebno v večjih podjetjih), zlasti pa še — kaj predstavlja samoupravljanje v delovnih organizacijah. Naš družbeni razvoj gre prav v smeri krepitve samoupravljanja, to je da čim več delavcev sodelu-

(Dalje na 6. strani)

Model ventilatorja za vgradnjo, ki je na BIO dobil pohvalo za svojo dognano estetsko obliko

DANSKA — Višjo fazo oblikovanja, vendar za nas lahko usodna, če bomo ostali pri stanju; za konkurenco pa so vzpodbudna in bo prav gotovo podvzela ukrepe, da nas čimprej doseže.

PRIZNANJE IN KRITIKA

Potrditve visoke kvalitete Iskrinega oblikovanja so prav gotovo certifikati zahodnonemške ustanove LGA Zentrum Form, ki jih ta podeljuje za estetsko najbolj uspele industrijske proizvode iz vsega sveta. Da smo v tako močni konkurenci, zlasti ameriške, japonske, nemške in skandinavske industrije, uspeli plasirati na razstavo in dobiti priznanja za vse poslane izdelke, je to vsekakor zaslug visokostrokovnega dela oblikovalcev, pravilne politike vodstva podjetja in samoupravnih organov ter dobre organizacije in eksperimentalnosti te službe v Zavodu.

Delo oblikovalcev je bilo čisto kritično ocenjevano v strokovnem in dnevnem časopisu pri nas in v inozemstvu. Tako so naši listi: Delo, Večer, Borba, Ljubljanski dnevnik, zagrebški Vijesnik, Panorama, Izbor, Za vas, Savremeno pakovanje, poročali o uspehih Iskrinih oblikovalcev, ter prikazali pionirsko delo in uspehe na področju industrijskega oblikovanja, ki jih ISKRA izkazuje v jugoslovanskem merilu. Vijesnik Zagreb uvršča oblikovalce ISKRE v rang najboljših evropskih designerjev. O uspehih oblikovanja v ISKRI so poročale poljske, nemške, francoske in angleške revije. Londonska revija »Design« katera v letošnji januarski številki daje prikaz nad uspehi oblikovalcev po celem svetu, posveča ISKRI precej prostora in komentira številne fotografije uspešnega designa v ISKRI kot avantgar-

dizem oblikovanja v Jugoslaviji.

ZAKLJUČEK

Komisija ugotavlja, da je realizacija zamisli 3. člena statuta združenega podjetja o uvedbi enotnega hišnega stila »Iskre«, s prehodom statusa »Iskre« v združeno podjetje, prej nazadovala kot napredovala. Eden glavnih vzrokov je v tem, da so bile organizacije z gospodarsko reformo in notranjo sanacijo prisiljene k čimvečji štednji in odgovarjajočim ukrepom. Tudi ZZA je reducirala svoje kadre, pri čemer je bil prizadet tudi oddelek za industrijsko oblikovanje, ki je skrčil svoj stalež za več kot 30% in sicer od prvotnih 9 na 5 zaposlenih. Kot je komisija informirana, Zavod nima namena povečati števila oblikovalcev, predvsem zaradi nejasnih perspektiv te službe. Nadalje je treba upoštevati, da sklep pristojne

komisije o dodelitvi 10 milijonov starih dinarjev finančnih sredstev v te namene sploh ni bil realiziran.

Zaradi nejasnih perspektiv te službe naj delavski svet zavzame svoje stališče do sledenih možnih alternativ:

1. Služba industrijskega oblikovanja lahko posluje v združenem podjetju kot obvezna dejavnost z zadolžitvijo, da kreira hišni stil in se mora obvezno posluževati vse organizacije, kot je to predpisano v statutu podjetja; ta dejavnost se razteza na vsa področja, kjer nastopa element zunanje estetike.

2. Služba industrijskega oblikovanja lahko posluje kot servisna služba ob fakultativni uporabi s strani organizacij, verjetno z istimi sredstvi, ki pa ne morejo biti tako smotrno organizirani in ne morejo dajati istega efekta kot pod 1.

Komisija meni, da je potrebno dati vso možno podporo idejni zamisli člena 3. statuta podjetja in predlaga, da delavski svet na ustrezen način podpre prvo alternativo, ob obligatorni dejavnosti industrijskega oblikovanja v združenem podjetju ISKRA.

Resna prizadevanja samoupravnih organov v tovarni elektronskih naprav za izboljšanje gospodarskega položaja Sindikalni odbor . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

žavah, ki se onemogočajo boljše ekonomske rezultate TEN. Iz njunih izvajanj povzemam, da vrsta težav izhaja iz nedokončane rekonstrukcije tovarne. Dislocirani galvanika in lakirnica (še vedno z zastarelo tehnologijo se nahajata še v tovarni elementov za elektroniko na Linhartovi cesti (predstavljata enega izmed bolečih problemov, čeprav je v tovarni že vsa sodobna oprema, manjkajo pa finančna sredstva za dograditev, instalacije in ureditev prostorov (še vedno v surovem stanju), kjer bi lahko lakirnica in galvanika po modernjših tehnoloških postopkih dosegli veliko večjo in boljše proizvodnjo.

Nadalje pomeni problem tudi dokaj širok sortiment izdelkov in pa to, da se glede na želje naročnika proizvodnja pogostokrat menja, kar nedvomno povzroča določene težave. Prav tako je pot od razvoja do redne proizvodnje določenega izdelka prepolna raznih tehnoloških in drugih problemov, katere pa je treba rešiti kar se da hitro in učinkovito.

Doslej izredno nizki osebni dohodki so povzročali precejšnje fluktuacije, kar je nedvomno ustvarjalo precejšnje težave. Le-te so bile še najbolj občutne v osnovnih delavnicah in merilnici, kjer že sicer tovarna prej ni imela dovolj strokovnega osebja, da bi z njim lahko v celoti izkoristila razpoložljive kapacitete nove opreme. Fluktuacija je v nemajhnini meri vplivala na izpolnjevanje proizvodnega plana. Posebno breme pa pomenijo za delovni kolektiv TEN prevelike zaloge materiala. Krivdo za to je delno treba iskati še v času, ko je tovarna elektronskih naprav nastajala, takrat je v TEN prišlo iz drugih tovarn precej nekurantnega materiala, specifičnega za proizvodnjo profesionalnih naprav, katerega pa ni niti mogoče odprodati za drugo proizvodnjo v podjetju ali izven njega. Prizadevajo si sicer te zaloge zmanjšati z odprodajo, delno pa tudi z uporabo tega materiala za proizvodnjo rednih ali izrednih serij določenih izdelkov, kar seveda pa za obstoječe zaloge teče še vedno prepoči in veže prevelika obratovalna sredstva.

Samoupravni organi so to obravnavali že večkrat in ugotovili, da bo treba glede na težko prodajo čim več materiala uporabiti v proizvodnji in tako zmanjšati zaloge. Delno bo to možno izvesti z ugraditvijo v izven serijske izdelke, za kar je bil tudi for-

miran poseben oddelek v proizvodnem sektorju. Nedvomno bo ta ukrep ekonomsko boljši kot pa odpis materiala.

Delno je do takih pretiranih zalog določenega materiala prišlo tudi zaradi tega, ker je bilo za posamezno serijo izdelkov treba material v naprej nabaviti v celoti, izdelki pa so šli v redno proizvodnjo precej pozneje, ali pa zaradi potreb naročnika v nekaterih primerih celo tudi ne.

Posebno problematična za to našo tovarno so tudi obratovalna sredstva. Po planu rekonstrukcije je bilo glede na osnovna sredstva predvideno, da bo TEN dobila 1.200 milijonov S din trajnih obratnih redstev. Glede na specifični program tovarne, kjer traja proizvodni cikel 3 - 4 mesece, so ta sredstva nujno potrebna. Vendar pa TEN iz tega naslova doslej še ni dobila nikakršnih sredstev. Da pa bi lahko krila obveznosti za anuitete in pokrivanje izgub v prejšnjih letih, bi morali proizvodnjo dvigniti na ca 6 milijard starih dinarjev, pri čemer pa obstoječa obratovalna sredstva premajhna še za sedanjo proizvodnjo.

Samoupravni organi so tudi obravnavali vprašanja vračanja anuitet in ugotovili, da je nujno treba doseči podaljšanje roka za odplačila s sedanjih 5 na 15 let. Menimo, da je nujno treba doseči vsaj

vsakega nekaj - povečati obratovalna sredstva in podaljšanje roka za vračanje.

Spremembe v organizacijskih načelih in sistematizaciji delovnih mest v začetku letošnjega leta so prinesle ugodne posledice zlasti v razmerju med režijskimi in proizvodnimi delovnimi mesti, saj se je število režijskih delovnih mest občutno zmanjšalo v korist proizvodnih, kar je nedvomno že eden izmed pogojev za boljše gospodarjenje. Kljub odplačevanju anuitet in kreditov pa je upati, da bo ob najtesnejšem sodelovanju in doslednem izpolnjevanju nalog delovnemu kolektivu v letu 1966 uspelo poslovati bolje kot doslej, vsekakor pa vsaj brez izgube.

Da so pogoji za uspešnejši zaključek poslovnega leta, govorijo že dosedanje proizvodni rezultati tovarne in pa dejstvo, da letos še ni in je upati, da ne bo prišlo do zastojev v proizvodnji, kar je bil precej pogost pojav v preteklih letih. V letošnjem letu pa so dosegli že tolikšno proizvodnjo kot lani v vsem letu, medtem ko primerjava letošnje s proizvodnjo v ustreznem časovnem razdobju v l. 1965 kaže porast za kar 250 odstotkov.

To je vsekakor zelo razveseljivo in kaže, da tudi tovarna elektronskih naprav počasi ubira pot v boljše dni.

-J. C.-

Naš razgovor

(Nadaljevanje s 5. strani)

ugodna. Material, ki je bil dobavljen pred spremembo, ostaja v skladišču. Storno čisto ni izvedljiv, pa tudi material in elementi, ki jih sprememba zajema, čisto v potrebnem času niso dosegli.

● Kakšna je zasedba kapacitet in kako jo ugotavljate?

Zasedbo kapacitet ilustrira podatek, da se delo opravlja le v eni izmenici. Obstaja pa nekaj ozkih grl v proizvodnji npr. stanca za izsekavanje transf. pločevine, škarje in lakirnica, ki pa jim je lahko vzrok popravilo iztrošenih delov, predvsem pa nereden dotok surovin v tovarno, s tem v zvezi pa zakasnelo lansiranje serij. V določeni meri vpliva na ozka grla tudi asortiman proizvodnje, ki ni enakomerno razporejen na vse leto (po potrebah, odnosno naročilnih kupcev), kakor tudi lansiranje večjih serij podsestavov, kakor jih proiz-

vodnja v določenem obdobju (mesečni plani) potrebuje. Zasedbo kapacitet se ugotavlja po letnem planu z ozirom na planirane norme ure.

(Nadaljevanje s 5. strani)

je pri odločitvah v svoji organizaciji. Enak način delovanja - prek svetov imajo tudi občinske skupščine, republiške in zvezna skupščina. Posebno nujne so komisije pri UO, saj ta šteje le nekaj članov in je nemogoče, da bi strokovno obravnaval vso problematiko, katere se zvrsti v njegovi mandatni dobi, ker je nemogoče, da je kvalifikacijsko tako zaseden, da bi bil kos vsem raznovrstnim zahtevam.

Namen komisij pri samoupravnih organih je, nadalje tudi da tem organom - glede na svojo strokovnost pomagajo pri njihovem delu. Komisije materiale strokovno obdelajo, prispevajo svoje pripombe in variante ter nato gradivo, tako obdelano, posredujejo samoupravnim organom, ki dokončno odločajo.

Komisije je treba razumeti kot podaljšek samoupravnih organov, kot specializirane ekipe teh organov zato, da bi samoupravni organi lahko hitreje in strokovneje delovali.

Na dnevnem redu odbora je bilo tudi vprašanje časopisa »Iskra«, kot edinega stalnega in rednega načina obveščanja članov kolektiva o tekočih problemih ZP Iskra. Dana je bila informacija, da nekatere organizacije znižujejo število izvodov glasila Iskra (Pržan, ISC), kar bo imelo za posledico, da se bo cena izvoda dvignila in tako se bo pričela verižna odpoved. Zastavljeno je bilo vprašanje, kaj je vzrok odpovedi: ali finančni položaj ali vsebina časopisa? Splošno stališče odbora je bilo, da en vir rednih informacij mora obstajati v ZP. Če se nekatere organizacije čutijo zapostavljene, ali je morda o njih premalo napisanega, je to nujno treba urediti tako, da bodo vse organizacije enakomerno zastopane v glasilu in naj se vsebina glasila uredi tako, da bo zanimiva za čimširši krog delavcev.

Iskanje finančnih sredstev, z odpovedjo glasila ni na me-

stu in v skladu s cilji samoupravljanja (da seznanjamo z dogajanjem vse zaposlene), niti ne s stališča političnih organizacij, ki težijo za tem, da so vsi zaposleni čim bolj obveščeni o dogajanjih v podjetju oz. v svoji organizaciji.

Predlagana je bila tudi zamenjava nekaterih članov uredniškega odbora glasila Iskra (ta odbor je že več let v nespremenjenem sestavu) zato, da bi vsebino glasila popestrili.

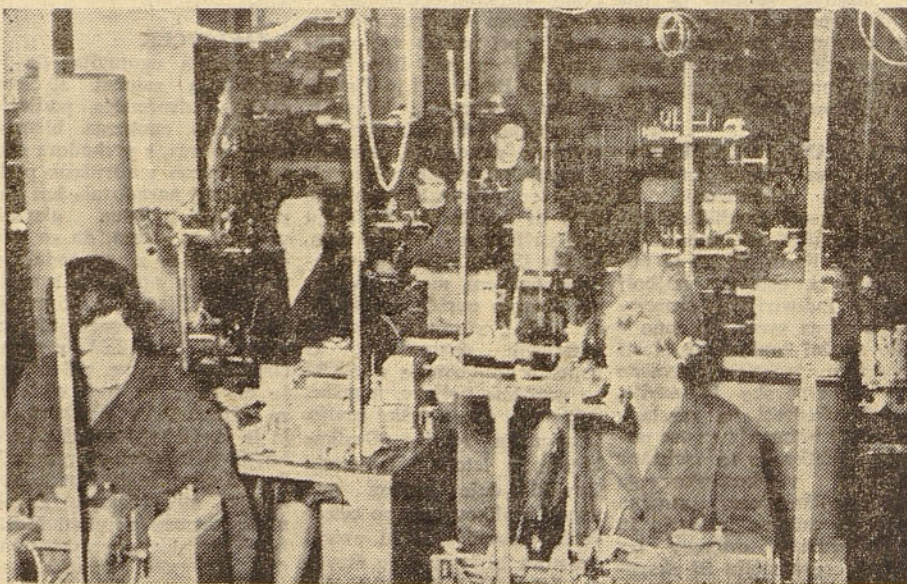
Ni še dolgo, ko smo v našem glasilu oziroma po sindikalnih konferencah v več organizacijah ugotavljali (kritizirali), da so kolektivi neobveščeni o dogajanjih v tovarnah in podjetju, tedaj so bile tudi ugotovitve, da člani kolektiva premalo čitajo glasilo. Kako pa bi bilo v primeru če bi neka organizacija odpovedala prek polovice izvodov. Prehajati iz ene skrajnosti v drugo ni nikdar dobro, pa tudi ne v tem primeru.

V nadaljevanju dnevnega reda so navzoči soglasno izvolili za podpredsednika odbora ZP Iskra Jako Špicarja iz »Avtomatike« Pržan. Tako je poleg podpredsednika Vilija Planšnika iz Elektromehanike izpolnjena zasedba v odboru.

Janez

ISKRA NA SIMPOZIJU ETAN

V času od 27. do 29. junija letos bo VIII. jugoslovanski simpozij ETAN v pomorstvu. Zvezni strokovni odbor za ETAN v pomorstvu je prejel tudi prijavo našega združenega podjetja, ki bo sodelovalo na simpoziju. Iskra bo udeležencem simpozija prikazala razno elektronsko opremo za uporabo v pomorstvu, kot na pr.: kratkovalnovno sprejemno oddajno napravo z enim ali dvema bočnima pasovoma, komandno ozvočenje, kazalec odklona krmila, električne tehtnice, telekomandne naprave, PDM 1/430, vzorec stikal, pretikal, sklopki, kontaktorjev, signalnih lučk, radiotelefon in razne kazalne instrumente.

Posnetek iz navijalnice v obratu tovarne električnih aparatov v Dobrepolju

Izvillečki iz sklepow samoupravnih organov

Sklepi 2. seje UO zdrufenega podjetja (16. 6. 1966)

● Za delo v tekoči man-
datni dobi upravni odbor
imenuje naslednje svoje ko-
misije:

GOSPODARSKA KOMISIJA:

Nedog inž. Tone — pred-
sednik — Elektromehanika;
člani: Tomšič inž. Jože —
Polprevodniki, Gliha inž.
Marko — ZZA, Pompe Jan-
ko — PSO, Fatur Slavko —
Elektromehanika, Šurc Jože
— Elementi, Truhačev Niko
— Instrumenti, Vračko Mar-
jan — Elektronika, Kunstelj
Anton — Usmerniki.

KOMISIJA ZA ORGANIZACIJSKO- KADROVSKAVPRASANJA:

Borko Franc — predsednik;
— Avtomatika; člani: Gam-
berger inž. Milan — Napra-
ve; — Trampuž Franc — Ele-
menti; Lavrič Ivo — Elektro-
mehanika; Pečlin Branko —
Aparati; Jelinčič Ludvik —
Avtoidelki; Oblak Jože —
ZZA.

KOMISIJA ZA DRUŽBENI STANDARD IN REKREACIJO:

Pičulin Oto — predsednik
— Elektromehanika; člani:
Fajgelj Florijan — Elementi,
Kuhar Anton — Avtomatika,
Čertič Milan — ZZA, Spicar
Jaka — Avtomatika, Kavčič
Franc — Elektromotorji,
Habič Stane — uprava pod-
jetja.

KOMISIJA ZA NAGRAJEVANJE IZREDNIH DOSEŽKOV:

Fon inž. Stane — pred-
sednik — Naprave; člani: Jan
inž. Franc — ZZA, Sodin Vla-
dimir — Nabavna organizaci-
ja, Grčar inž. Alojz — Elektro-
mehanika, France Milko
mr. oec. — ZZA.

● UO sprejema proizvodno
poročilo za prvih 5 mesecev
letošnjega leta.

PSO in investicijsko pod-
ročje se zadolžujeta, da čim-
prej rešita problematiko to-
varne v Trbovljah ter da in-
tenzivno delata na izpolnje-
vanju proizvodnega programa
in plasmanu že obstoječe
proizvodnje.

To problematiko bo UO
ponovno obravnaval v me-
secu juliju letošnjega leta.

● UO sprejema finančno
poročilo in predlaga vsem
organizacijam, naj prven-
stveno poravnajo svoje obvez-
nosti do starega žiro računa.
V primeru, če tega ne izva-
jajo in grozi nevarnost blo-
kade, naj ima finančno pod-
ročje pravico predlagati sa-
moupravnim organom ZP
(delavskemu svetu ZP) inter-
no blokacijo žiro računov ti-
stih organizacij, ki obvezno-
sti ne bi pravočasno pokri-
le.

Stlen se predlaga DS ZP v
podrtitev.

● UO sprejema na znanje
poročilo Nabavne organizaci-
je in naroča odgovarjajočim

službam v podjetju in organi-
zacijah, da se intenzivneje
angažirajo za redno dobavo
repromateriala.

● UO sprejema poročilo
PSO za prvih 5 mesecev in
obenem naroča PSO, naj
pri poslovnih poročilih poda
tudi realizacijo oz. prodajo,
ki ne gre preko PSO, kar to-
varne prodajo direktno na
osnovi kooperacijskih po-
godb in ostalih aranžmajev.

● UO sprejema na znanje
informacijo o izvajanju sa-
nacijskega načrta za prve 4
mesece letošnjega leta in pri-
poroča samoupravnim organ-
nom organizacij, da spre-
mljajo izvajanje sanacijskega
načrta in da v primerih neiz-
vajanja ukrepajo proti za to
odgovornim osebam.

UO priporoča samoupravn-
nim organom organizacij, da
na svoje seje, ko je na dnev-
nem redu mesečno obravna-
vanja zniževanja zalog, povabi-
jo tudi direktorja finanč-
nega področja tov. Alojza
Vidmarja.

Sanacijski program združe-
nega podjetja naj se pripra-
vi za obravnavo na samo-
upravnih organih ZP DO 15.
JULIJA TEGA LETA.

● UO potrjuje obračun do-
hodka po plačani realizaciji
za obdobje od 1. 1. do 30. 4.
1966.

Gornji sklepi se predlagajo
DSv potrditev.

● UO soglaša s predlogom
za razdelitev dodeljenih kre-
ditov s strani Republiškega
rezervnega sklada.

● UO zavrača predlog za
spremembo rokovnika za se-
stavo plana prodaje in pro-
izvodnje za leto 1967 zaradi
nezadostne utemeljitve pred-
loga in prakse preteklih let
ter ostanejo nadalje v velja-
vi določila statuta ZP. V ko-
likor drsno planiranje zahteva
dejansko premaknitev ro-
kov, je treba to uskladiti z
metodologijo in tehniko pri-
prave prodajnega in proiz-
vodnega plana tako, da ne
bo premaknjen končni rok,
postavljen za spremembo go-
spodarskega plana ZP.

● Z ozirom na kadrovske
spremembe sprejema UO na-
slednji sklep:

V register gospodarskih
organizacij se vpiše tov. LAP
Anton, novi upravnik Počit-
niške skupnosti, ter računov-
odkinja tov. HRIBAR Ivan-
ka. V slučaju odsotnosti tov.
Lapa podpisuje zanj tov. RE-
GOVEC Milan, v odsotnosti
tov. Hribarjeve pa tov. ČE-
SEN Mira.

● UO ZP priporoča vsem
organizacijam v združenem
podjetju, da uskladijo oseb-
ne dohodke pripravnikov v
celotnem podjetju, in sicer:
pripravnikom po končani
tehniški in njej ustrezni šoli
55.000 — 60.000 S din, pri-
pravnikom s I. stopnjo fakul-
tete in končano višjo šolo
70.000 — 75.000 S din, pri-
pravnikom po končani
stopnji fakultete 75.000 — 85
tisoč starih din.

OD naj se izplačujejo še na-
prej po stimulativen načinu,
kot je predviden v pra-
vilniku.

Sklepi 2. zasedanja DS Elektromehanike Kranj (17. 6. 1966)

● Po predlogu splošnega
sektorja je delavski svet
sprejel še nekaj kriterijev, po
katerih so delavci upraviče-
ni na stimulacijo za prisot-
nost na delu.

V zvezi s tem se delno
spremeni 7. sklep prejšnjega
zasedanja DS, ki se v celoti
pravilno glasi takole:

»Istčasno se uvede tudi
stimulacija za prisotnost na
delu, in sicer v višini 2.000 S
din mesečno.

Delavcu se prizna stimula-
cija, če v obračunanem me-
secu izpolnjuje tele pogoje:

— če je na rednem delu
polni delovni čas (8 ur) ali

— če je bil na službenem
potovanju (na osnovi potnega
naloge)

— če je imel služben izhod
iz tovarne

— če je bil na rednem let-
nem dopustu

Nadalje se stimulacija pri-
zna tudi:

— za opravljanje javnih
funkcij pri samoupravnih or-
ganizacijah in pri organih oblasti,
kar zadeva odbornike občin-
ske skupščine in poslance ter
člane odborov, svetov in ko-
misij ter organov, ne glede
na to, če so voljeni oziroma
imenovani s strani tovarne
ali ne, kakor tudi za oprav-
ljanje funkcije sodnikom po-
rotnikom.

— za opravljanje političnih
funkcij, kar zadeva člane ob-
činskega komiteja ZK, ob-
činskega odbora SZDL, sin-
dikata in ZM, kakor tudi de-
legate konferene ali posve-
tovanj teh organizacij

— pripadnikom civilne za-
ščite, gorske reševalne služ-
be in gasilecem, če gre za re-
ševalno akcijo

— za pričevanje pred sodi-
šči in drugimi organi v za-
devah tovarne ali združenega
podjetja

— krvodajalcem ob krvo-
dajalski akciji

— delavcem, ki delajo na
zdravju škodljivih delovnih
mestih, kadar morajo na pre-
ventivni pregled.

● Delavski svet je sprejel
na znanje poročilo odseka za
osebne dohodke o uvajanju
stimulativnih oblik nagraje-
vanja na režijskih delovnih
mestih.

Po poročilu so za stimula-
cijo režijskih delavcev uve-
deni že naslednji normativi:
— sistem kvalitativne norme
— sistem sklopinske norme
za skladiščno službo

— stimulacija vodstvenega
kadra v proizvodnih oddelkih
in planski službi

Izdelan je že osnutek nor-
mativov za izpolnjevanje ter-
minov v pomožni orodjarni

Obrata stikal. V izdelavi pa
je predlog za stimulacijo ti-
stih vodilnih oseb, ki odgo-
varjajo za finalizacijo proiz-
vodnje.

DS zadolžuje odsek za OD,
da razvija in uvaža stimula-
cijo na tistih režijskih de-
lovnih mestih, kjer je možno
postaviti normative. O svo-
jem delu naj poroča delav-
skemu svetu.

Delavski svet je bil sezna-
njen z usklajevanjem norm
na tekočih trakovih, kjer teh-
nični sektor intenzivno ure-
juje tehnologijo postopkov.

Po oceni šefa tehničnega
sektorja bodo norme na te-
kočih trakovih usklajene do
konca meseca oktobra letos.

Nadalje je DS sprejel tudi
pojasnilo o prehodu na W-F
sistem normiranja za vsa de-
la po normi, ki bo predvido-
ma, če bo dovolj strokovnega
kadra za preračunavanje
norm, urejeno do konca le-
tošnjega leta.

● Delavski svet je potrdil
osnutek pravilnika o delovnih
razmerjih in hkrati vse pred-
loge upravnega odbora za
spremembo osnutka.

DS zadolžuje splošni sek-
tor, da pravilnik čimprej po-
sreduje delovnim enotam in
obratom.

V zvezi s tem, da omenje-
ni pravilnik pri odmeri let-
nega dopusta ne vsebuje kri-
terija za stalnost v tovarni,
zadolžuje delavski svet sploš-
ni sektor, da pregleda mož-
nost uvedbe ustrezne stimu-
lacije za stalnost v tovarni.

● Delavski svet je sprejel
na znanje obvestilo uprave-
nega odbora o spremembah no-
tranje organizacije tovarne,
ki bodo izvedene s 1. julijem
1966 kot prva faza prilago-
ditve organizacije tovarne
določilom statuta.

Zapisnik 2. seje sveta ZZA (9. 6. 1966)

● Svet Zavoda potrdi
sklep UO Zavoda v zvezi s
sklepom 2. seje UO Tovarne

»Avtomatika« o prenosu raz-
vojne dejavnosti elektrolitov
iz Zavoda v tovarno ter odo-
brava nadaljnje korake vod-
stva Zavoda, ki bi bili po-
trebni s tem v zvezi. Po od-
govoru Avtomatike na po-
stavljeni vprašanju pa bo

Svet Zavoda sprejel ustrez-
ne sklepe.

● Svet Zavoda potrdi pred-
log upravnega odbora za odo-
britev razpisa za prodajo od-
pisane vretenske stiskalnice
najboljšemu ponudniku.

● Svet Zavoda potrdi pred-
log upravnega odbora za odo-
britev predlagane investicije
za nabavo dodatne opreme za
izvršitev naloge Kobae I in
II. Na eni izmed prihodnjih
sej je treba pregledati pred-
stoječe investicije, ki naj se
realizirajo še v letu 1966. Pred
sklenitvijo vsake pogodbe za
razvojno-raziskovalno ali dru-
go nalogo, za katere izvršitev
je potrebna dodatna oprema,
je treba v bodoče preskrbeti
od pristojnega strokovnega
organa Zavoda odobritev po-
trebnih investicijskih sred-
stev.

Sklepi 5. redne seje UO Tovarne elementov za elektroniko (11. 6. 1966)

● UO je obravnaval me-
sečno proizvodno poročilo o
izvršitvi plana za mesec maj
1966 in ugotovil, da je bil
plan dosežen komaj 81 %.

UO je pri tem ugotovil, da
je stanje zaskrbljujoče skoraj
po vseh obratih, ter zato
priporoča vodstvu in sa-
moupravnim organom, da
vložijo vse napore za izvrši-
tev proizvodnje in dobav po
setih, posebno, da skušajo
nadoknaditi zaostanke in na-
ročila za izvoz.

S tem v zvezi UO priporoča,
da se ne koristijo proste os-
bote v kolikor obstaja mate-
rial in svoje letne dopuste
razporedijo tako, da ne bodo
vplivali na proizvodnjo, od-
nosno na dobavo, ki smo jih
po pogodbi dolžni izvršiti v
določenih rokih

V zvezi s pregledom izvr-
šitve plana in zaostankov v
dobavah pa naroča vsem ob-
ratom posebno pa še obratu
Upori Sentjerne, da detaljno
pregledajo in podvzamejo u-
krepe za izvršitev obvez.

● UO je obravnaval in se
strinja s predlaganim opera-
tivnim proizvodnim planom
za mesec junij 1966 v skupni
vrednosti N din 7, 367.350 +
interna proizvodnja Kerami-
ke Vižmarje.

Popravek

V zadnji številki se je v
članku »Kje boste letovali?«
na strani 4 vrnila tiskovna
napaka in sicer:

Dnevni penzion znaša 1.700
S din, prevozi Sukošan —
kamp 500 S din.

Navedeni podatki ne odgo-

varjajo sklenjenim pogodbam
zato popravljamo podatke z
naslednjim besedilom:

Dnevni penzion znaša 2.400
do 2.600 S din in sicer: hrana
1.800 S din, sobe po katego-
rijah od 600 do 800 S din.
Prevozi na otok za odrasle
750 S din, za otroke 3000 din.

Kam z otroki in mladino

»Nič ne vem, kam bi z našim otrokom čez poletje...? Za delo je še premajhen, kakšne tete ali strica nima, doma tudi ni veliko dela, da bi bil zaposlen. Midva z možem sva v službi in tako bo en teden dopoldan, drug teden pa popoldan popolnoma sam, prepuščen ulici«, mi je dejala neka mama in me prosila nasvet, kam bi s fantom. To ni osamljen primer, saj sta pri nas večinoma oba starša zaposlena, in so zato otroci več ali manj vsaj pol dne sami, prepuščeni samim sebi. Kaj več dela, kot pospraviti dnevno sobo, kuhinjo, morda še spalnico, ima že redkokateri otrok, zato imajo starši precej problemov, kako zaposliti svoje otroke v počitnicah.

Nekaj nasvetov: V Kranju imamo športno društvo »Triglav«, ki ima mnogo sekcij, kjer bi se otroci lahko uspešno izživljali in uveljavljali, se razvedrili, odlagali svojo »odvečno energijo« in si nabirali novih moči. Taki klubi so predvsem plavalni, atletski, namiznoteniški, za večjo mladino

košarkarski in nogometni, za prav »močne« pa je na voljo judo klub. Zimski in letni trening imajo tudi smučarji.

V Kranju imamo še telovadno društvo »Partizan«, Planinsko društvo, Hortikulturno društvo (vrtnarstvo), Počitniško zvezo in še marsikaj, kar nisem niti navedel. Isto velja za Ljubljano, Trbovlje, v Sežani imajo tudi »jamarje«. V vsakem kraju imajo zagotovo kakšno društvo ali klub, kjer bi si naša mladina lahko našla svoje mesto.

Tako starši, malo se oglejte okoli sebe! Povem pa, da klubi rajše vidijo, da se mladina športno udejstvuje prek celega leta in ne samo sedaj na poletje. Delo s člani stane namreč družbo denar, energijo trenerjev in živce odborikov. Vse to pa je poplačano, ko so vidni prvi rezultati dela oz. prvi uspehi. Tega se veselijo otroci, kot tudi starši. Če bi se naša mladina več bavila s športom, ne bi zdravstvene komisije po šolah ugotavljale toliko telesnih pomanjkljivosti mladine;

Konec šole...! Oddih... počitnice...! — Toda ne za vsakega. Marsikdo je študije zaključil. Življenje bo vse te vključilo v krog delovnih ljudi po raznih podjetjih, kjer bodo svoje pridobljeno znanje lahko s pridom uporabljali. Na sliki: Za slovo od pouka v letu 1965/66 v Solskem centru Iskra še spominsko fotografiranje učencev in predavateljev.

kot jih sedaj! In kako zmotno je mišljenje tistih staršev, da šport lahko sicer uganja fantje, za dekleta pa da šport ni!? Kdor hoče dobro svojim otrokom naj jim pomaga k aktivnemu športnemu udejstvovanju. I. S.

Mladinski informator

OBISK IZ TRBOVELJ

V soboto, 18. junija, je tovarno »Elektromehanika« v Kranju obiskalo 40 mladincev iz Strojne tovarne v Trbovljah z željo, da navežejo prijateljske stike z našo družino Počitniške zveze.

Po ogledu tovarne so izrazili zadovoljstvo med potekom in organizacijo proizvodnje, nemalo pa jih je začudilo, da so naši OD skoraj za 20.000 S din nižji od njihovih, kljub temu, da nimajo serijske proizvodnje.

Po razgovoru so si ogledali letališče Brnik, v popoldanskem času pa je bila na sporodu prijateljska rokometna tekma med mladinsko ekipo Iskre in njihovim moštvom. Rezultat 26:17 v korist »Iskre« kaže, da so naši dobro igrali.

Po končani tekmi so se v prijateljskem razpoloženju poslovili z željo, da bi do podobnih srečanj še prišlo.

»OD SPOMENIKA« DO SPOMENIKA

V nedeljo, 19. junija je občinski komite ZMS Kranj organiziral tradicionalen pohod »Od spomenika do spomenika«, ki sta se ga udeležili tudi dve Iskrini mladinski ekipi. Prva je dosegla odlično drugo mesto za atletskim klubom »Triglav« in pred »Partizanom« Križe, Naklom, tovarno »Sava« itd. Na skoraj 20 km dolgi progi so dosegli le za 3 minute slabši čas od zmagovalne ekipe.

Henrik Peternelj

I S K R A — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj

»Moja delovna doba v kranjski »Iskri« sega v leto 1945, ko je bilo v »Elektromehaniki« (takrat še Strojne tovarne Kranj) le 700 delavcev. Z mnogimi, ki so še aktivni in tistimi, ki so že odšli v pokoj sem takorekoč priča izrednemu vzponu ISKRE« — je dejal tov. Anton Kump, šef oddelka tehnične kontrole ob slovesu pri odhodu v pokoj. Iskreno se je zahvalil vsem sodelavcem za sodelovanje, za dobre želje in lepo darilo ob odhodu v pokoj, hkrati pa je zaželel sodelavcem veliko razumevanje vseh članov kolektiva pri njihovem delu v kontroli, ki mora čuvati kvaliteto izdelkov, s tem pa tudi ugled in rast ISKRE.

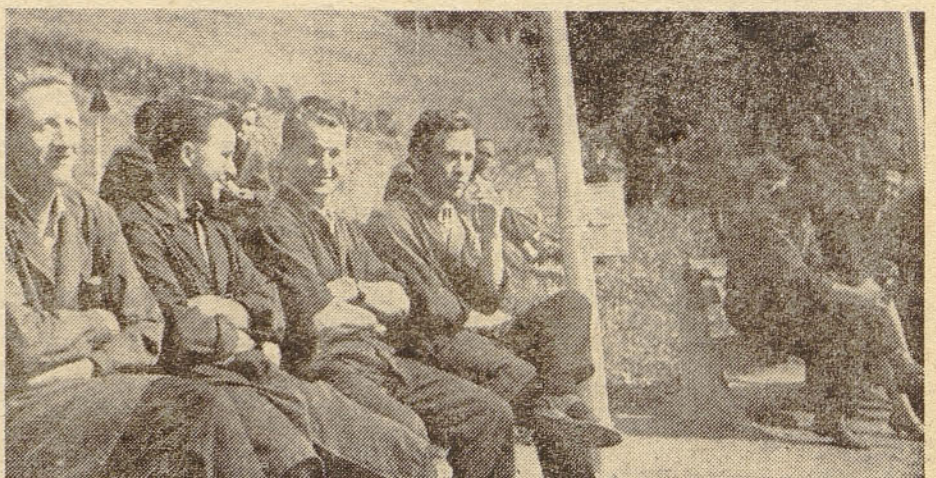
Priprave za dan borca v Železnikih v polnem teku

Kot vse kaže, so predpriprave za praznovanje dneva borca v Železnikih — v polnem teku. Sportniki (nogometaši in streli) iz Otoč, Kranja in Železnikov, se vneto pripravljajo na prijateljsko srečanje, pa tudi tisti, ki mislijo sodelovati v tekmi debeli: suhi, že vneto trenirajo (predvsem debeli), sicer pravijo, da jim bo pošla »sapa«.

V Železnikih se pripravljajo pevci in recitatorji, spet drugi pa uravnavajo nekatere vdolbine na prostoru »Njivce«, kjer se bo prija-

teljsko srečanje treh Iskrinih tovarn odvijalo. Prav tako pa je podjetje »Tehtnica«, ki ima svojo zgradbo v neposredni bližini pripravljeno na razne usluge, za kar jim gre vsa hvala in priznanje.

Po prijavah sodeč se bo v Železnikih na dan borca zbralo nad 1000 članov Iskrinih kolektivov (Elektromehanika, Instrumenti, Elektromotorji), če pa računamo še družine, tedaj bo ta dan velika manifestacija delovnih ljudi Iskre, ki bodo s svojo številno udeležbo dali velik poudarek naši osvobodilni borbi.

Takole prijetno se imajo v Železnikih večkrat, posebno ob sončnih dnevih. Na sliki: med odmorom na klopih pred tovarno elektromotorjev. Kot vse kaže, so dobre volje. — Pa kaj hočemo: mladost je mladost!